

Dit informatieblad is opgesteld in samenwerking met de [Raad van notarissen van de Europese Unie \(CNUE\)](#).

1 Hoe wordt de uiterste wilsbeschikking (testament, gemeenschappelijk testament, erfovereenkomst) opgesteld?

In een grensoverschrijdende situatie is een testament geldig als het in overeenstemming is met de wet van het land waar het is opgemaakt.

Basisvoorwaarden in Frankrijk

De persoon die het testament opmaakt (erflater), moet bij zijn volle verstand zijn (artikel 901 van het Burgerlijk Wetboek (BW) (*code civil*)).

De erflater moet handelingsbekwaam zijn (artikel 902 BW).

- Er gelden speciale bepalingen voor personen die rechtsbescherming genieten: zo kunnen personen jonger dan zestien jaar geen testament opmaken (artikel 903 BW) en moeten meerderjarigen die onbekwaam zijn verklaard (*tutelle*), daarvoor toestemming krijgen van de rechtbank of de familieraad (artikel 476 BW). Personen die onder curatele (*curatelle*) staan, kunnen een testament opmaken (artikel 470 BW) onder de voorwaarden van artikel 901 BW.

Vormvereisten

In Frankrijk worden vier typen testamente erkend:

eigenhandig testament: testament dat volledig met de hand is geschreven, gedateerd en ondertekend door de erflater (artikel 970 BW);

- notarieel testament: testament dat is opgemaakt ten overstaan van twee notarissen of een notaris en twee getuigen (artikel 971 BW). Wanneer het testament wordt opgemaakt ten overstaan van twee notarissen, moet het door de erflater aan hen worden gedictieerd. Dat vereiste geldt ook wanneer het testament ten overstaan van slechts één notaris wordt opgemaakt. In beide gevallen moet het testament vervolgens aan de erflater worden voorgelezen (artikel 972 BW). Het testament moet door de erflater worden ondertekend in aanwezigheid van de notaris en de twee getuigen (artikel 973 BW) en vervolgens ook door de notaris en de twee getuigen (artikel 974 BW);

- besloten testament: testament dat door de erflater of een andere persoon is getypt of met de hand geschreven, vervolgens door de erflater is ondertekend en daarna in aanwezigheid van twee getuigen in een verzegelde omslag aan een notaris is aangeboden (artikel 976 BW);

- internationaal testament: testament dat door de erflater in aanwezigheid van twee getuigen aan een notaris is aangeboden, door hen is ondertekend en vervolgens door de notaris bij een door hem opgesteld attest is gevoegd en in bewaring genomen (Verdrag van Washington van 26 oktober 1973).

Een erflater kan zijn of haar testament op elk moment herroepen (artikel 895 BW).

Overeenkomsten inzake erfopvolging

Het gebruik van overeenkomsten inzake erfopvolging is in principe verboden (artikel 722 BW).

Sinds januari 2007 kunnen de erfgeërfden (kinderen) echter wel vooraf afstand doen van hun recht om een vordering wegens tekortkomen op hun erfenis in te stellen ten gunste van een of meer personen die wel of geen erfgenaam kunnen zijn (broers en zusters of hun afstammelingen). Het gaat hierbij om afstand vooraf van een vordering tot inkorting (artikel 929 BW). De bijbehorende verklaring moet worden vastgelegd in een authentieke akte die wordt opgemaakt ten overstaan van twee notarissen. Verder moeten in de overeenkomst de namen van de begunstigden worden genoemd (zie ook vraag 3). Bovendien kunnen op grond van de regels voor de verdeling bij leven inclusief onder kleinkinderen (*donation-partage trans-générationnelle*) de erfgeërfden (kinderen) ermee instemmen dat hun eigen afstammelingen – en niet zijzelf – het aandeel dat hun toekomt, geheel of gedeeltelijk ontvangen (artikel 10784 BW).

2 Moet de wilsbeschikking worden geregistreerd en, zo ja, hoe?

Alle testamente, en met name eigenhandige testamente, kunnen door de notaris worden ingeschreven in het centraal register van uiterste wilsbeschikkingen (*Fichier central des dispositions de dernières volontés*, FCDDV). Niet de inhoud van het testament wordt ingeschreven, maar uitsluitend de burgerlijke staat van de betrokken persoon en de gegevens van de notaris die het testament bewaart. Het FCDDV verwijst de verzoeker dus naar deze notaris, zonder dat de inhoud van het testament openbaar wordt gemaakt.

Iedereen kan het FCDDV raadplegen, op voorwaarde dat hij of zij een overlijdensakte overlegt of een ander document waaruit blijkt dat de persoon van wie het testament wordt gezocht, is overleden. Vervolgens moet de verzoeker zich wenden tot de notaris die het testament heeft ingeschreven. Het verzoek kan online worden ingediend, via <https://www.adsn.notaires.fr/fcddvPublic/profileChoice.htm>.

De notaris kan alleen de erfgenamen en legatarissen (ontvangers van legaten) van de inhoud van het testament op de hoogte brengen, tenzij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg (*Tribunal de grande instance*) anders beslist.

3 Gelden er beperkingen voor de bevoegdheid om bij uiterste wil te beschikken (bv. een wettelijk erfdeel)?

Volgens Frans recht hebben alleen de afstammelingen van de overledene (kinderen, kleinkinderen enz., volgens de orde van erfopvolging) en, bij afwezigheid van afstammelingen, de overlevende echtgenoot, recht op een legitieme portie.

Ascendenten (bloedverwanten in opgaande lijn) en bloedverwanten in de zijlijn hebben geen recht op een legitieme portie.

Vanwege de rechten op een legitieme portie heeft de erflater een beperkte vrijheid om over zijn of haar nalatenschap te beschikken. Deze rechten kunnen in waarde verschillen afhankelijk van het aantal kinderen van de overledene of de status van de legitimaris (kind of echtgenoot), en maximaal drie kwart van de nalatenschap omvatten. Legitimarissen kunnen geen afstand doen van de legitieme portie (tenzij zij de nalatenschap verwerpen). Zij kunnen wel vooraf afstand doen van het recht tot het instellen van een vordering tot inkorting wegens buitensporige schenkingen (het vooraf afstand doen van een vordering tot inkorting als bedoeld bij vraag 1 over overeenkomsten inzake erfopvolging).

Die erfgenamen kunnen dus hun legitieme portie opeisen (artikelen 721 en 912 BW).

- Legitieme portie voor de kinderen: de helft van de nalatenschap als de overledene één kind nalaat, twee derde als de overledene twee kinderen nalaat en drie kwart als hij of zij drie of meer kinderen nalaat (artikel 913 BW).

• Legitieme portie voor de overlevende echtgenoot: een kwart van de goederen in de nalatenschap (artikel 9141 BW). Dit geldt voor alle nalatenschappen die op of na 1 juli 2002 zijn opengevallen, echter alleen als er geen afstammelingen of ascendenten zijn.

Procedure voor het opeisen van de legitieme portie

Een vordering tot inkorting (*action en réduction*) biedt erfenamen de mogelijkheid om hun recht op de legitieme portie geldend te maken. Wanneer zij door een directe of indirecte schenking tekortkomen op hun legitieme portie, kan die schenking in mindering worden gebracht op het beschikbare (niet-voorbehouden) deel van de nalatenschap (artikel 920 BW).

De vordering kan alleen worden ingesteld door de legitimarissen en moet aanhangig worden gemaakt binnen vijf jaar na het openvallen van de nalatenschap of binnen twee jaar nadat het tekort is geconstateerd (artikel 921 BW).

Een meerderjarige legitimaris kan vooraf afstand doen van zijn of haar recht op het instellen van een vordering tot inkorting (artikel 929 BW). De bijbehorende verklaring moet worden vastgelegd in een authentieke akte die wordt opgemaakt ten overstaan van twee notarissen. De verklaring moet worden ondertekend door iedere partij die afstand doet van haar recht. Dat moeten zij afzonderlijk doen, uitsluitend in aanwezigheid van de notarissen. In de verklaring moet precies worden vermeld wat de rechtsgevolgen ervan zijn voor elk van deze partijen.

4 Wie erft er en hoeveel, wanneer er geen uiterste wilsbeschikking is?

Wanneer de overledene geen testament heeft nagelaten, is de orde van erfopvolging volgens het Franse recht als volgt:

- Wanneer de overledene geen echtgenoot maar wel kinderen nalaat, gaat het vermogen over op de kinderen, die voor gelijke delen erven (artikelen 734 en 735 BW).

- Wanneer de overledene alleenstaand was en geen kinderen nalaat, gaat het vermogen over op de ouders van de overledene, zijn of haar broers en zusters en de afstammelingen van de broers en zusters (artikel 738 BW).

Wanneer de overledene geen broers of zusters of afstammelingen van broers of zusters nalaat, erven zijn of haar moeder en vader elk de helft van de nalatenschap (artikel 736 BW).

Wanneer de moeder en vader zijn vooroverleden, erven de broers en zusters van de overledene, met uitsluiting van de overige bloedverwanten, ascendenten of bloedverwanten in de zijlijn (artikel 737 BW).

- Wanneer de overledene een echtgenoot nalaat, moet eerst de huwelijksgemeenschap worden vereffend, voordat de eigenlijke nalatenschap kan worden vereffend. Nadat de huwelijksgemeenschap is vereffend, gelden de volgende regels:

- Wanneer de overledene een echtgenoot en kinderen nalaat, heeft de overlevende echtgenoot de volgende keuzemogelijkheid: het vruchtgebruik van alle bestaande goederen (het recht om deze te gebruiken en de vruchten ervan te plukken), dan wel de eigendom van een kwart van de goederen, wanneer alle kinderen uit het huwelijk van de twee echtgenoten zijn geboren, of de eigendom van een kwart, wanneer een of meer kinderen niet uit het huwelijk van de twee echtgenoten zijn geboren (artikel 757 BW). De echtgenoot wordt geacht voor het vruchtgebruik te hebben gekozen, als hij of zij overlijdt zonder een keuze te hebben gemaakt.

- Wanneer de overledene een echtgenoot en ascendenten nalaat, gaat de helft van het vermogen over op de overlevende echtgenoot, een kwart op de vader en een kwart op de moeder. Wanneer een van de ascendenten is vooroverleden, gaat het kwart dat die ascendent zou zijn toegekomen, over op de overlevende echtgenoot (artikel 7571 BW).

- Wanneer de overledene geen afstammelingen of ascendenten nalaat, gaat het hele vermogen over op de overlevende echtgenoot (artikel 7572 BW).

Ondanks het bepaalde in artikel 7572 BW geldt dat, wanneer er geen ascendenten zijn, de broers en zusters van de overledene of hun afstammelingen de helft ontvangen van de goederen in natura in de nalatenschap die de overledene door erfopvolging of schenking van zijn of haar ascendenten heeft verkregen. Dit is het recht van terugkeer (artikel 7573 BW). Alle overige goederen gaan over op de overlevende echtgenoot.

Partners in een geregistreerd partnerschap

De overlevende partner in een geregistreerd partnerschap heeft geen wettelijk erfrecht. Hij of zij kan wel legataris zijn.

De geregistreerde partner wordt dus niet als een erfgenaam van de overledene beschouwd. Na het overlijden van de partner heeft hij of zij uitsluitend recht op een tijdelijk, eenjarig vruchtgebruik van de woning (inclusief meubilair) om niet, op voorwaarde dat dit hun hoofdwoning was, waarin zij op het moment van overlijden daadwerkelijk woonden (artikel 5156 BW). De geregistreerde partner erft dus alleen als hij of zij bij testament als erfgenaam is benoemd.

Als er kinderen zijn, kan alleen het beschikbare (niet-voorbehouden) deel van de nalatenschap aan de overlevende partner worden gelegateerd, waarbij het er niet toe doet of de kinderen gemeenschappelijke kinderen van de partners zijn. De grootte van het beschikbare deel is afhankelijk van het aantal kinderen: een derde als er twee kinderen en een kwart als er drie of meer kinderen zijn (zie de informatie hierboven).

Als er geen kinderen zijn, kan de volledige nalatenschap aan de overlevende partner of een derde worden vermaakt, omdat er geen legitimarissen zijn.

Wanneer de ouders van de overledene echter nog in leven zijn, kunnen zij een vordering instellen om de goederen op te eisen die zij aan hun vooroverleden kind hebben geschonken, tot maximaal een kwart van de nalatenschap voor elke overlevende ouder (artikel 7382 BW).

5 Welke autoriteiten zijn bevoegd:

5.1 op het gebied van erfopvolging?

In Frankrijk is voor erfrechtzaken de notaris de bevoegde autoriteit. Tussenkost van een notaris is verplicht, als er in de nalatenschap onroerend goed zit.

Als onder de nalatenschap geen onroerend goed valt, is tussenkost van de notaris optioneel.

De notaris maakt de *acte de notoriété* (akte van bekendheid) op, een verklaring waarin de erfrechtelijke opvolging wordt vastgesteld, en onroerendgoedakten waarin is vastgelegd op wie onroerend goed bij overlijden overgaat. Verder helpt hij of zij de erfenamen bij het nakomen van hun belastingverplichtingen (opstellen en indienen van de aangifte van nalatenschap binnen de daarvoor gestelde termijn en betalen van de erfbelasting). Wanneer de samenstelling van de nalatenschap dit mogelijk maakt, en afhankelijk van het aantal erfenamen en hun wensen, regelt hij of zij de verdeling van de nalatenschap en maakt daarvan akte op (*acte de partage*).

Bij geschillen is de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar de nalatenschap is opengevallen, bij uitsluiting absoluut en relatief bevoegd.

5.2 om een verklaring houdende verwerping of aanvaarding van de nalatenschap te ontvangen?

De griffie van de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar de nalatenschap is opengevallen, is bevoegd voor het behandelen van verklaringen van verwerping en verklaringen van aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving.

Voor de zuivere aanvaarding van een nalatenschap gelden geen bijzondere vormvereisten.

5.3 om een verklaring houdende verwerping of aanvaarding van een legaat te ontvangen?

De griffie van de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar de nalatenschap is opengevallen, is bevoegd om kennis te nemen van verwerpingen van algemene legaten en legaten onder algemene titel. Volgens het Franse recht is er voor het verwerpen van een bijzonder legaat geen formele verklaring vereist.

5.4 om een verklaring houdende verwerping of aanvaarding van een wettelijk erfdeel te ontvangen?

Het recht om een nalatenschap te aanvaarden of daarvan afstand te doen, is ondeelbaar. Het omvat de volledige erfenis en kan dus niet tot de legitieme portie worden beperkt.

Erfgenamen kunnen echter afzien van een verzoek om inkorting van schenkingen waardoor zij tekortkomen op hun legitieme portie.

6 Korte beschrijving van de procedure voor de behandeling van een erfopvolging uit hoofde van het nationale recht, waaronder de vereffening van de nalatenschap en de verdeling van de goederen (geef ook aan of de erfopvolgingsprocedure ambtshalve wordt ingeleid door een gerecht of een andere bevoegde autoriteit).

De nalatenschap valt open bij overlijden, in de laatste woonplaats van de overledene.

De erfgenamen hebben drie opties: de nalatenschap zuiver aanvaarden, de nalatenschap onder voorrecht van boedelbeschrijving (beneficiair) aanvaarden of de nalatenschap verwerpen.

Zuivere aanvaarding kan uitdrukkelijk of stilzwijgend gebeuren (artikel 782 BW). Van stilzwijgende aanvaarding is sprake wanneer een erfgenaam een handeling verricht die noodzakelijk zijn of haar bedoeling om te aanvaarden insluit, en waartoe hij of zij slechts als zuiver aanvaardende erfgenaam bevoegd zou zijn (artikel 783 BW).

Voor aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving moet een daartoe strekkende verklaring worden afgelegd bij de griffie van de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar de nalatenschap is opge gevallen (artikelen 787 en 788 BW). De verklaring moet vergezeld gaan van of binnen twee maanden worden gevolgd door een boedelbeschrijving. De boedelbeschrijving moet worden opgemaakt door een notaris, veilingmeester (*commissaire-priseur*) of gerechtsdeurwaarder (*huissier*) (artikel 789 BW). Wanneer een boedelbeschrijving ontbreekt, wordt de nalatenschap geacht zuiver te zijn aanvaard (artikel 790 BW). De boedelbeschrijving moet een overzicht geven van alle bestanddelen van de nalatenschap, dus zowel van de goederen als van de schulden.

Aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving voorkomt dat verwarring ontstaat tussen de persoonlijke goederen van de beneficiair erfgenamen en de goederen van de nalatenschap, zorgt ervoor dat de beneficiair erfgenamen ten aanzien van de nalatenschap dezelfde rechten behouden als zij voorheen ten aanzien van de goederen van de overledene hadden, en biedt hun de zekerheid dat zij slechts aansprakelijk kunnen worden gehouden voor de schulden van de overledene voor zover die uit de baten van de verkregen nalatenschap kunnen worden betaald. Erfgenamen zijn dan ook alleen aansprakelijk voor de schulden uit de nalatenschap voor zover zij uit de baten van de nalatenschap kunnen worden betaald.

De verwerping van een nalatenschap kan niet op basis van een vermoeden worden aangenomen, maar moet uitdrukkelijk gebeuren. De verwerping brengt alleen rechtsgevolgen jegens derden teweeg als een daartoe strekkende verklaring is ingediend bij de griffie van de rechtbank van de plaats waar de nalatenschap is opge gevallen (artikel 804 BW). Een erfgenaam die de nalatenschap verwerpt, wordt geacht nooit erfgenaam te zijn geweest.

Een erfgenaam heeft tien jaar de tijd om de nalatenschap (beneficiair) te aanvaarden of te verwerpen. Daarna wordt hij of zij geacht de nalatenschap te hebben verworpen. Een erfgenaam kan echter worden bevolen een keuze te maken (artikel 771 BW) en in dat geval moet hij of zij binnen twee maanden reageren. Wanneer de erfgenaam na het verstrijken van deze periode geen beslissing heeft genomen, wordt hij of zij geacht de nalatenschap zuiver te hebben aanvaard.

Uitgangspunt in het Franse recht is dat een nalatenschap zonder tussenkomst van de rechter wordt vereffend. Alleen als sprake is van een geschil tussen de erfgenamen, kan om tussenkomst van de rechter worden gevraagd.

De meeste nalatenschappen worden met tussenkomst van een notaris vereffend. In sommige gevallen is tussenkomst van een notaris echter niet nodig. Dat geldt met name voor gevallen waarin geen onroerend goed wordt nagelaten. Wanneer de erfgenamen besluiten om een notaris in te schakelen, kunnen zij elke notaris kiezen die zij wensen. Als zij het niet eens kunnen worden over de keuze van de notaris, kan ieder van hen desgewenst ook een eigen notaris in de arm nemen.

Nadat de notariskeuze is gemaakt, is de volgende stap het bepalen van de samenstelling van de nalatenschap, waarbij wordt gekeken naar het huwelijksvermogensstelsel van de overledene, eventuele schenkingen die zijn gedaan enz. Voor het vaststellen van de samenstelling van de nalatenschap zal de notaris contact opnemen met diverse organisaties, zoals verzekeringsmaatschappijen en banken, en de erfgenamen vragen om een waardebeoordeling van het onroerend goed en ander niet-beursgenoteerd actief. Wellicht is ook een inventaris van de roerende goederen nodig. Verder wordt een inventaris opgemaakt van de schulden van de overledene, waarbij gedacht kan worden aan gewone facturen, verschuldigde belastingen, terugvorderbare sociale uitkeringen, borgstellingen of eenmalige uitkeringen tot levensonderhoud voor een ex-echtgenoot.

Bij het overlijden van de erflater worden de erfgenamen gemeenschappelijk eigenaar van alle goederen in de nalatenschap, totdat de nalatenschap is verdeeld. Als mede-eigenaars zijn zij ook naar rato van het verkregene aansprakelijk voor de schulden. Over beschikkingshandelingen met betrekking tot onverdeelde goederen moet bij unanimiteit worden beslist. Over administratieve handelingen kan bij meerderheid van ten minste twee derde van de onverdeelde rechten worden beslist. Verder kan elke mede-eigenaar de noodzakelijke maatregelen nemen om onverdeelde goederen te behouden. In geval van een patstelling kan een kwestie aan de rechter worden voorgelegd om buiten bepaalde mede-eigenaren om te beslissen.

De verdeling van de goederen van de nalatenschap tussen de erfgenamen maakt een einde aan de onverdeeldheid. Wanneer de begunstigden het met elkaar eens zijn, gebeurt de verdeling op minnelijke basis (het algemene beginsel, artikel 835 BW). Zijn zij het oneens, dan gebeurt de verdeling via de rechter, met tussenkomst van een notaris (de uitzondering, artikel 840 BW). Verder kan de verdeling volledig of gedeeltelijk zijn. Een gedeeltelijke verdeling vindt plaats als sommige goederen in onverdeeldheid blijven (bijvoorbeeld goederen in vruchtgebruik). Iedere erfgenaam kan bij de rechter een verdeling vorderen (artikel 815 BW). Ook de schuldeiser van een mede-eigenaar kan dat doen (artikelen 815-817 BW).

De laatste stap in de vereffening is het vastleggen van de overdracht van de goederen op de erfgenamen. De erfgenamen moeten aan de hand van eigendomsakten kunnen bewijzen dat zij de nieuwe eigenaren van de goederen zijn, of die goederen nu onroerend goed, aandelen in civielrechtelijke partnerschappen (*sociétés civiles*), voertuigen of effecten zijn. In het geval van onroerend goed moeten de erfgenamen de akte in het kadaster doen inschrijven. Hetzelfde geldt voor aandelen in civielrechtelijke partnerschappen, die bij de griffie van de *Tribunal du commerce et des sociétés* (bevoegde rechtbank voor handels- en vennootschapszaken) moeten worden ingeschreven.

Als de goederen niet worden verdeeld, blijven de erfgenamen mede-eigenaar.

7 Hoe en wanneer wordt iemand erfgenaam of legataris?

Volgens het Franse recht valt de nalatenschap na het overlijden van een persoon open en worden de wettelijk aangewezen erfgenamen dan automatisch mede-eigenaar van de goederen in de nalatenschap. Deze erfgenamen hebben automatisch recht op de goederen, rechten en rechtsvorderingen van de overledene (artikelen 720 en 724 BW), waardoor zij in principe de goederen in de nalatenschap onmiddellijk fysiek in bezit kunnen nemen. Zij moeten echter nog wel beslissen of zij de nalatenschap zuiver aanvaarden, de nalatenschap onder voorrecht van boedelbeschrijving (beneficiair) aanvaarden of de nalatenschap verwerpen (zie de uitleg bij vraag 6).

Algemene legatarissen en begiftigden hebben dit recht alleen als er geen legitimarissen zijn (artikel 1006 BW). Als er wel legitimarissen zijn, moet hun worden verzocht om het legaat af te geven (artikel 1004 BW).

Legatarissen onder algemene en onder bijzondere titel moeten contact opnemen met de erfgenamen die automatisch recht, ofwel de saisine hebben (artikelen 1011 en 1014 BW). Via hen krijgen zij hun legaat.

In geval van een erfloze nalatenschap moet de staat aan de rechter een bevelschrift tot inbezitneming vragen. De staat wordt dan vertegenwoordigd door de *Administration des domaines* (dienst registratie en domeinen).

8 Zijn de erfgenamen aansprakelijk voor de schulden van de erflater en, zo ja, onder welke voorwaarden?

Algemene erfgenamen of erfgenamen onder algemene titel die de nalatenschap zuiver aanvaarden, zijn onbeperkt aansprakelijk voor de schulden en lasten die tot de nalatenschap behoren. Zij zijn slechts gehouden tot het uitkeren van legaten van een geldsom, voor zover die uit de baten van de nalatenschap kunnen worden betaald (artikel 785 BW).

Wanneer er meerdere erfgenamen zijn, is ieder van hen persoonlijk aansprakelijk voor de schulden en lasten die aan de nalatenschap toebehoren, naar rato van het verkregene (artikel 873 BW).

Erfgenamen die de nalatenschap zuiver hebben aanvaard, zijn onbeperkt aansprakelijk voor alle schulden en lasten van de overledene. Zij kunnen echter verzoeken om geheel of gedeeltelijk van hun verplichting tot het voldoen van de schulden uit de nalatenschap te worden ontslagen, als zij op het moment van aanvaarding van de nalatenschap niet wisten van het bestaan van die schuld en de betaling ervan hun privévermogen ernstig zou aantasten.

- Erfgenamen die onder voorrecht van boedelbeschrijving hebben aanvaard, zijn slechts aansprakelijk voor de schulden uit de nalatenschap voor zover die uit de baten van de verkregen nalatenschap kunnen worden betaald.

- Erfgenamen die de nalatenschap hebben verworpen, zijn niet aansprakelijk voor de schulden uit de nalatenschap.

9 Welke documenten en/of informatie zijn normaliter vereist voor de registratie van onroerende goederen?

Volgens artikel 7101 BW kan onroerend goed alleen worden ingeschreven op basis van een authentieke akte die is opgemaakt door een in Frankrijk praktiserende notaris of afgegeven door een administratieve autoriteit, of op basis van een rechterlijke beslissing.

Wanneer een onroerend goed tot een nalatenschap behoort, moet de notaris een notariële akte of "onroerendgoedakte" opmaken. Via deze authentieke akte wordt de overdracht van het onroerend goed aan de erfgenamen vastgelegd. Het goed moet bij het kadaster (*service de publicité foncière*) worden ingeschreven. De erfgenamen moeten de waarde van het goed aangeven, die vervolgens in de akte wordt opgenomen. Deze waarde moet gelijk zijn aan de marktprijs.

9.1 Is de benoeming van een beheerder verplicht of op verzoek verplicht? Indien dat verplicht is of verplicht is op verzoek, welke maatregelen moeten er dan worden genomen?

Het Franse recht voorziet niet in de tussenkomst van een beheerder en stelt deze ook niet verplicht. Wel kan een beheerder eventueel door de rechter worden benoemd. Het is de verantwoordelijkheid van de erfgenamen, bijgestaan door een notaris, om het kadaster van de noodzakelijke informatie te voorzien. De erflater kan eventueel een executeur benoemen, wiens bevoegdheden worden omschreven in artikel 1025 e.v. BW.

9.2 Wie is er gerechtigd de uiterste wilsbeschikking van de erflater uit te voeren en/of de nalatenschap te beheren?

Het is de verantwoordelijkheid van de erfgenamen om het testament uit te voeren en de nalatenschap te beheren. Eventuele geschillen tussen de erfgenamen worden behandeld door de rechtbank van eerste aanleg waar de nalatenschap is opengevallen.

De rechter kan een beheerder aanwijzen, die binnen de aan hem of haar toegekende bevoegdheden alle erfgenamen vertegenwoordigt (artikel 8131 BW).

Het Franse recht voorziet ook in andere typen volmacht voor het beheer van een nalatenschap, in het bijzonder de *mandat à effet posthume* (volmacht die pas na het overlijden van de volmachtgever in werking treedt) (artikel 812 BW), die de erflater de mogelijkheid biedt om een beheerder aan te wijzen die de nalatenschap of een deel daarvan voor de erfgenamen beheert. Verder is er nog de bedongen volmacht (artikel 813 BW), waarop de regels van het gemeen recht van toepassing zijn, en de eerder genoemde gerechtelijke volmacht.

9.3 Over welke bevoegdheden beschikt een beheerder?

Erfgenamen die automatisch recht op de goederen, rechten en rechtsvorderingen van de overledene (saisine) hebben, zijn volledig bevoegd. Wanneer zich een probleem voordoet of sprake is van een patstelling, kan de kwestie aan de rechter worden voorgelegd en een beheerder worden benoemd. In dergelijke gevallen is het de taak van de beheerder om voorlopig de nalatenschap te organiseren, wanneer sprake is van niet-handelen, afwezigheid of fouten van een of meer erfgenamen. Daarbij verricht hij of zij uitsluitend conservatoire, toezichthoudende en administratieve handelingen (artikel 8134 BW). Binnen de aan hem of haar toegekende bevoegdheden vertegenwoordigt de beheerder het geheel van de erfgenamen ook in civielrechtelijke en justitiële handelingen (artikel 8135 BW).

10 Welke documenten worden krachtens het nationale recht gewoonlijk gebruikt tijdens of aan het einde van een erfopvolgingsprocedure ter staving van de rechtspositie en de rechten van de rechthebbenden? Hebben zij een specifieke bewijskracht?

Volgens het Franse recht maakt de notaris gewoonlijk een akte van bekendheid (*acte de notoriété*) op als bewijs voor de status van erfgenaam (artikel 7301 BW), hoewel zo'n status op elke mogelijke manier kan worden aangetoond. Deze akte van bekendheid is een officieel document, waarin de erfgenamen en hun aandeel in de nalatenschap worden vermeld. Daarom moeten de familieleden van de overledene de notaris documenten verstrekken waaruit blijkt wie van hen recht op de nalatenschap hebben (trouwboekje (*livret de famille*), huwelijkscontract, echtscheidingsvonnis enz.). De akte van bekendheid wordt als rechtsgeldig beschouwd, tenzij wordt aangetoond dat dat niet zo is. In geval van een kleine nalatenschap kan deze worden vervangen door een verklaring van erfrecht, met daarop een handtekening van de erfgenamen.

Zo nodig kan de notaris een akte waarin de keuze met betrekking tot een nalatenschap wordt vastgelegd (*acte d'option successorale*), en een onroerendgoedakte opmaken.

De erfopvolging eindigt met de verdeling van de goederen, die vaak in een notariële akte van verdeling (*acte de partage notarié*) wordt vastgelegd.

Deze webpagina maakt deel uit van de website [Uw Europa](#).

Al uw [feedback](#) over de verstrekte informatie is welkom.

This webpage is part of an EU quality network

Laatste update: 14/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.